

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 11P/262/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4614207988
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vlastimil Valkovič
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2015:4614207988.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany samosudcom JUDr. Vlastimilom Valkovičom vo veci starostlivosti súdu o mal. E. M., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpenú Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky A. M., nar. X.X.XXXX, bytom J., Z. XXXX a otca O. M., nar. XX.X.XXXX, bytom J., E. XXXX/XX, o návrhu matky na zvýšenie výživného takto

rozhodol:

Otec O. M., nar. XX.X.XXXX je povinný prispievať zvýšeným výživným na mal. E. M., nar. XX.X.XXXX sumou 260 eur mesačne s účinnosťou od 1.9.2014, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky.

Zameškané výživné za čas od 1.9.2014 do 31.1.2015 v sume 200 eur mesačne súd povoľuje otcovi splácať v splátkach po 20 eur mesačne spolu s bežným výživným do rúk matky od právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok.

Týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 11P/16/2013 zo dňa 21.2.2013 v časti výšky vyživovacej povinnosti otca na mal. dieťa.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Matka podala dňa 23.9.2014 návrh na zvýšenie výživného na mal. E., ktorý odôvodnila tým, že od poslednej úpravy výživného sa zmenili pomery na strane dcéry v tom, že je študentkou strednej školy 2. ročníka, pričom pri poslednej úprave výživného navštevovala 9. ročník ZŠ. Výdavky sa niekoľkonásobne zvýšili a zo súčasného príjmu a určeného výživného dokáže len s problémami pokryť všetko čo dcéra reálne potrebuje. Z tohto dôvodu žiadala zvýšiť vyž. povinnosť otca v prospech mal. zo sumy 220 eur na sumu 300 eur mesačne s účinnosťou od 1.9.2014. Na pojednávaní dňa 10.2.2015 uviedla, že má náklady na mal. na cestovné 20 eur mesačne, stravné 20 eur mesačne, zakupovanie pomôcok do školy ako kalkulačka, špeciálne pomôcky, tlačiareň, zakúpenie PC a monitora, pričom mal. absolvovala aj lyžiarsky zájazd, kde boli náklady aj s vreckovým cca 250 eur a do konca školského roka majú absolvovať 3-dňový výlet, platia stužkovú 1x ročne, kde sa zvýšila suma z 50 eur na 70 eur. Ona aktuálne pracuje ako učiteľka MŠ J. Kráľa v J. s priemerným mesačným zárobkom cca 550 eur, býva na adrese Z. XXXX, platí nájomné 171 eur, energie 27 eur mesačne, plyn 25 eur každý štvrťrok, internet 17 eur mesačne, splátka mobilu mal. 34 eur, pričom si zobrala bezúčelovú pôžičku vo výške 2.000 eur z K. banky, ktorú mesačne spláca vo výške 75 eur a túto si brala v dôsledku, že sa im zateploval obytný dom. Byt, ktorý užíva má v podielovom spoluvlastníctve s bývalým manželom.

Otec v písomnom vyjadrení zo dňa 29.1.2015 na čl. 24a-26 uviedol, že vzhľadom k tomu že pracuje v zahraničí na plný úväzok a zamestnávateľ mu neposkytne dovolenku sa pojednávania nezúčastní a žiada aby bolo rozhodnuté v jeho neprítomnosti. Zároveň uviedol, že jeho a manželkine príjmy sú spoločne vo výške 40.000 nok, pričom manželka má dcéru z 1. manželstva, ktorá žije s nimi v spoločnej domácnosti, navštevuje tu v Nórsku strednú zdravotnú školu a exmanžel jej posiela výživné stanovené

súdom 100 eur, okrem toho poberajú rodinné prídavky na ich dcéru E. vo výške 970 nok, majú mesačne trvalé príkazy, pretože majú hypotéku na dom - trvalý mesačný príkaz vo výške 7.443 nok, pôžičku na auto - trvalý mesačný príkaz 8.780 nok, poisťky na autá, dom - trvalý mesačný príkaz vo výške 7.272 nok, životné poisťky, invalidné poistenie a poistenie dcéry E. - trvalý mesačný príkaz 2.492 nok. Vzhľadom k tomu, že s manželkou bývajú 18 km od práce a majú odlišnú pracovnú dobu potrebujú v domácnosti dve autá. Okrem mesačných príkazov platia mesačne elektrinu vo výške 1.500-2.000 nok, dcére E. platia družinu 2.800 nok a pôžičku Lindorff mesačne 760 nok, na dcéru E. má vyž. povinnosť 2.000 nok, minulý rok ochorel na diagnózu, ktorú zatiaľ neuvádza, je pod dohľadom lekárov, momentálne sa lieči tabletkami a pravidelne navštevuje lekára a rôzne vyšetrenia, ktoré ho stoja veľa peňazí, o čom predkladá aj potvrdenia a takisto aj doklady o platení u zubára. Ročne platí cestnú daň za dve autá 2.995x2 a za udržiavanie cesty kde bývajú 1.200 nok. Dvakrát ročne platia poplatky za TV vo výške 1.378x2, poplatky za vyťahovanie žumpy 1.786x2, poplatky za odvoz smetí 1.549x2, dcére E. platia v škole mlieko 1.467x2 a manželkinej dcére za školský počítač 946x2. Štyrikrát ročne platia poplatky za internet 1.466x4, Canal digital 796x4, pričom v Nórsku sú spoplatnené cesty a to sú rôzne poplatky vo výške 500 nok za dva mesiace. Minulý rok za opravy auta a elektrotechniky zaplatili 31.084 nok, o čom predkladá aj faktúry. Ich spoločné mesačné splátky sú vo výške 30.047 nok, benzín a nafta na obidve autá 3.000 nok, 400 nok za telefóny, 7.000 nok ostatné mesačné výdavky. Ročné poplatky sú vo výške 27.290 nok.

Kolízny opatrovník doporučil návrhu matky vyhovieť, nakoľko na strane maloletej došlo k zmenám pomerov v tom, že nastúpila na strednú školu, s čím sú spojené zvýšené náklady.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov - matky, oboznámením sa so spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Rozsudkom OS Topolčany sp. zn. 11P/16/2013 zo dňa 21.2.2013 bol otec povinný prispievať zvýšený výživným na mal. sumou 220 eur mesačne s účinnosťou od 1.1.2013, pričom rozsudok nadobudol právoplatnosť 2.4.2013.

V čase poslednej úpravy výživného bola mal. E. žiačkou 9. ročníka ZŠ.

Aktuálne je žiačkou 2. ročníka SŠ - Gymnázia v Topolčanoch.

Otec mal. v čase poslednej úpravy výživného žil v Nórsku, kde pracoval a dosahoval čistý príjem vo výške 19.000 nok. Bol ženatý s Z. M., pričom spolu mali vyž. povinnosť voči mal. E. M., nar. X.XX.XXXX a Z. M. mala okrem toho vyž. povinnosť k dieťaťu z predchádzajúceho vzťahu, na ktoré bolo platené výživné v sume 1.200 nok. Otec v tom čase mal výdavky - hypotéku v sume 8.136 nok, mesačné výdavky na elektrinu v sume 2.300 nok, poplatok za škôlku v sume 2.615 nok, životné poisťky v sume 2.220 nok, poisťku za dom a auto v sume 2.050 nok, benzín do motorového vozidla v sume 2.000-2.500 nok, strava 5.000-6.000 nok, dvakrát ročne platenie za smeti spolu 2.400 nok, platba za TV 2.600 nok, za vodu 6.000 nok, cestnú daň v sume 2.900 nok, a internet v sume 4.800 nok.

Otec aktuálne dosahuje mesačný príjem v sumách od 13.474,72 nok do 23.829,02 nok, jeho manželka Z. M. dosahuje príjem od 13.817,63 nok do 25.562,06 nok. Všetky platby a potvrdenie, ktoré uviedol otec v písomnom vyjadrení zdokladoval predložením dokladov o poberaní mzdy jeho a manželky, faktúrami, potvrdeniami o platbách na čl. 27-76.

Matka v čase poslednej úpravy výživného pracovala v MŠ J. Kráľa v J., kde dosahovala čistú priemernú mzdu v sume 285,70 eura, nemala žiadne dlhy ani pôžičky, pričom v tom čase jej plnoletý syn O. M. bol od septembra 2012 prihlásený na ÚPSVaR Topolčany ako nezamestnaný a býval u nej. Matka mala výdavky za nájomné v sume 171 eur, elektriku vo výške 27 eur, inkaso 5 eur mesačne, plyn 25 eur štvrťročne, satro 7 eur mesačne, internet 16 eur mesačne a platila mal. poisťku v sume 7 eur a plnoletému O. poisťku vo výške 50 eur mesačne, zároveň platila malol. ZRPŠ 12 eur ročne a poplatky súvisiace so športovými aktivitami maloletej spoločne vo výške 9,70 eur mesačne.

Matka aktuálne naďalej pracuje v MŠ v Topolčanoch s priemerným mesačným zárobkom v sume 568,83 eura, platí mesačne pôžičku v sume 75,23 eura, ide o spotrebný úver z K. banky, má náklady mesačné na rozhas a TV 4,64 eura, nájomné 171 eur, satro 41,54 polročne, poisťku W. 19,22 eura mesačne, mesačne elektriku 26,77 eura, Axalnet 16,74 eura mesačne.

Podľa § 62 ods. 1-5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to ktorí z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov a domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa §75 ods. 1,2 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi, to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 78 ods. 1,3 Zákona o rodine dohody súdneho rozhodnutia o výživnom možno zmeniť ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre mal. dieťa je zmena, alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 160 ods. 1 O.S.P.; ak súd určil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, kt. výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Hmotno-právnu podmienkou roho, aby súd mohol vo veci opakovane rozhodnúť je zmena pomerov. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku. Nestačí len úvaha súdu o tom, že doterajšie výživné je neprímerané. Pokiaľ by súd nemal preukázanú zmenu pomerov a rozhodol by o zmene výšky vyživovacej povinnosti, išlo by vlastne o neprípustné preskúmavanie a reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného, resp. okolnosťami na strane oprávneného alebo objektívne vývojom životných nákladov podľa §78 ods. 3 Zákona o rodine. Na strane povinného môže byť takou zmenou strata zamestnania, pričom súd je povinný skúmať príčiny takejto straty. Až v prípade ak má súd preukázané, že sa pomer účastníkov preukázali môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti.

Na strane oprávneného súd skúma jeho skutočné odôvodnené potreby (spotrebný charakter výživného) s ohľadom na zákonnú mieru podľa druhu vyživovacej povinnosti. Oprávnené potreby pritom v nijakom prípade nezahŕňajú len stravovanie, ale sú dané širšie - potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi. Závisia najmä od veku, zdravotného stavu. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky. Na strane povinného sa prihliada na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné konkrétnemu oprávnenému a výšku a spôsob už poskytovaných plnení. Jeho možnosti, teda potencionálne príjmy, nielen to, čo povinný skutočne zarobí, ale aj to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti, situáciu na trhu a pod. ďalej súd skúma majetkové pomery, ktoré sa posudzujú komplexne, zahŕňajú jednak majetok povinného ako objektívnu kategóriu (vlastníctvo k veciam, pohľadávky, záväzky, cenné papiere, podiely v obchodných spoločnostiach a pod.). jednak jeho životný štandard, s ktorým sa navonok prezentuje (autá, dovolenky, životné náklady).

Takto vykonaným dokazovaním mal potom súd za preukázané, že návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti je dôvodný. V konaní bolo jednoznačne preukázané, že v čase poslednej úpravy výživného mal. navštevovala ZŠ, aktuálne je to 2. ročník SŠ, čo je skutočnosť, ktorá preukazuje zmenu pomerov na strane maloletej, ktorým sa rozumie vždy prechod na vyšší stupeň školskej dochádzky, ktorým SŠ je, s čím sú bezprostredne spojené zvýšené náklady, jednak jednorazové vstupy na zakúpenie školských pomôcok, ďalej jednorazové platby ako aj jednorazové mesačné platby, čo bolo preukázané v rámci pojednávania. Finančné zaťaženie na strane rodičov sa od posledného určenia výživného nezmenilo, takisto ani čo sa týka príjmových zložiek na strane rodičov, vyjmúc nárastu mzdy na strane matky, ktorá však zároveň má zvýšené náklady na zaopatrenie mal. v súvislosti s jej prechodom na vyšší stupeň školskej dochádzky. Súd zohľadnil pri výške vyž. povinnosti otcovi aj výdavky spojené s jeho aktuálnym zdravotným stavom, ktoré preukázal potvrdeniami na čl. 76.

Vzhľadom k tomu, že súd zistil zmenu pomerov od 1.9.2014, čo je nástup maloletej do ďalšieho ročníka v rámci školskej dochádzky na SŠ, s čím sú vždy spojené náklady na starostlivosť o maloletú, ktoré sú objektívneho charakteru, súd zvýšil otcovi vyž. povinnosť 1.9.2014 a zároveň určil zročné výživné za čas od 1.9.2014 do 31.1.2015, ktoré je v sume 200 eur ($260-220=40 \times 5=200$), ktoré povolil súd otcovi splácať v splátkach po 20 eur mesačne spolu s bežným výživným do rúk matky od právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok.

S poukazom na horeuvedené skutočnosti rozhodol potom súd tak ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p. a žiadnemu z účastníkov právo na ich náhradu nepriznal, nakoľko ide o konanie ktoré, sa mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach, cestou Okresného súdu Topoľčany na Krajský súd v Nitre.

V zmysle § 205 ods. 1 a 2 O.s.p., sa v odvolaní má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Exekučný poriadok), ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia